



RAHANDUSMINISTEERIUM

Rahandusministeeriumi ja riigihalduse ministri tööst

Riina Solman
riigihalduse minister

14.10.2022



Riina Solman

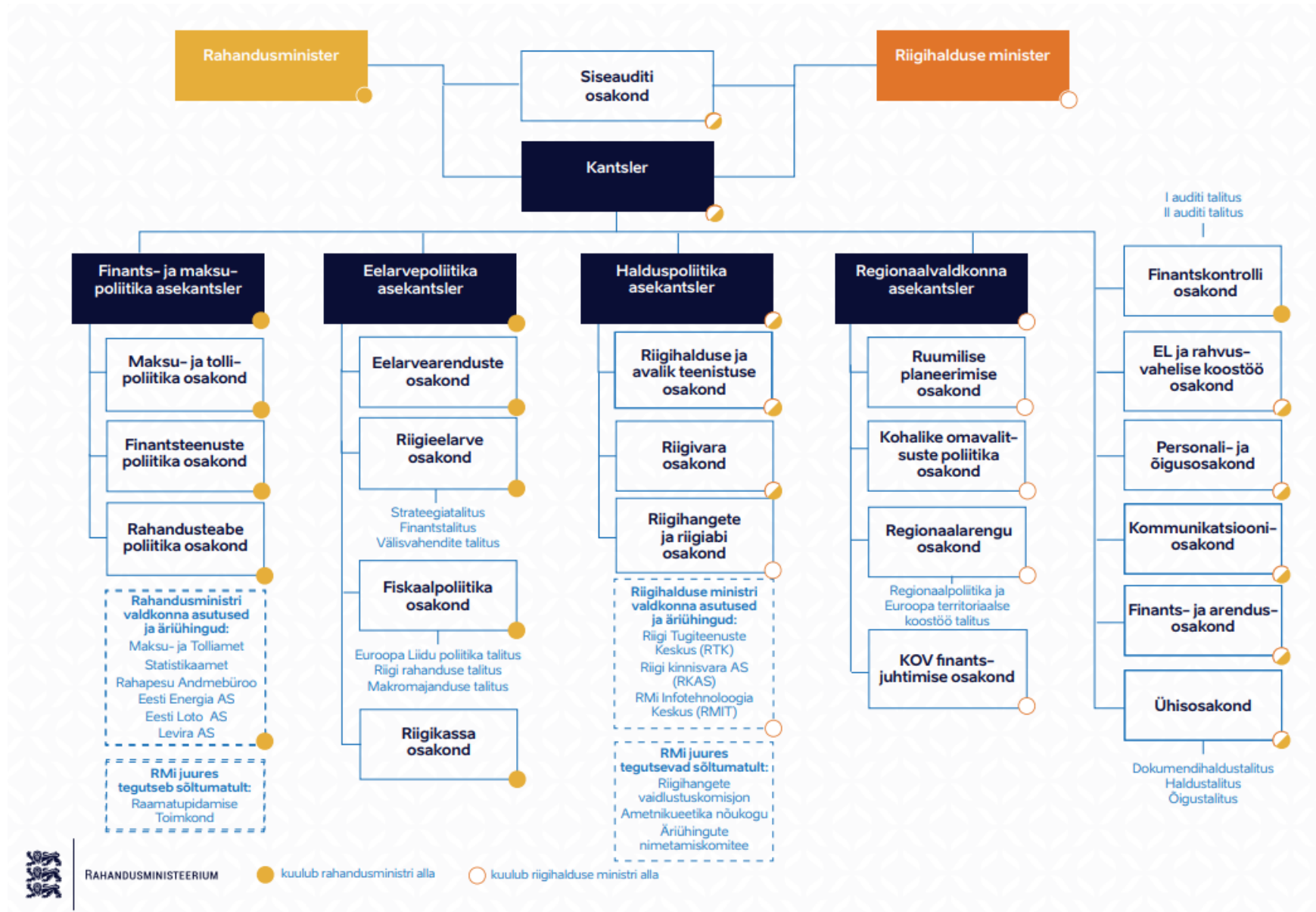
Töö- ja teenistuskäik

- 18.07.2022- Eesti Vabariigi riigihalduse minister
- 2019-2021 - rahvastikuminister
- 2017-2019 - justiitsministri nõunik, 2015-2017 JuM avalike suhete osakonna juhataja
- 2014-2015 - Viimsi Vallavalitsuse kommunikatsiooni- ja arendusjuht
- 2011-2014 - Starmaker OÜ ja Starmayer OÜ turunduse- ja kommunikatsioonijuht
- 2007-2011 - kaitseministri nõunik avalikes suhetes
- 2005-2007 - Isamaa ja Res Publica Liidu meediajuht
- 2004-2005 - rahandusministeeriumi kommunikatsiooniosakonna juhataja
- 2002-2004 - Eesti Energia pressiesindaja
- 1998-2002 - Hill & Knowltonis projektijuht
- 1995-1998 - Eesti Erastamisagentuuri teavituseosakonnas infospetsialist

Riigihalduse ministri vastutus

1. kohalike omavalitsuste ja nende korralduse arendamine
2. kohalike omavalitsuste finantsjuhtimine
3. regionaalarengu kavandamine, regionaalprogrammid
4. riigi- ja regionaalhalduse kavandamine ja koordineerimine
5. ruumilise planeerimise alase tegevuse korraldamine ja järelevalve
6. avaliku teenistuse ja riigi personalipoliitika koordineerimine
7. riigivara ja riigihangetega seotud tegevus ning riigiabialane nõustamine ja koordineerimine

Rahandusministeeriumi struktuur



KOV poliitika sihid



TUGEV OMAVALITSUS = TUGEV RIIK



Omavalitsuste otsustusõiguse suurendamine oma eelarvevahendite kasutamisel



KOV-de motiveerimine ettevõtluskeskkonna arendamiseks



KOV teenistujate keskse arendamise tegevuskava 2022-2025 elluviimine



Regionaalsete arengulepete pilootprojektide elluviimine

KOV tulubaasi muutus 2019-2023

KOV tulubaas	2019	2020	2021	2022	2023	2023 vs 2019
Tulumaks	1215	1262	1355	1 533,5	1 694,3	39%
Tasandusfond	102	137	123	107	107	5%
KOKKU	1 317	1 399	1 478	1 641	1 802	37%
muutus		6,2%	5,6%	11,0%	9,8%	
THI	2,3%	-0,4%	4,6%	19,5%	6,7%	33%

Täiendavad vahendid 2023.a RE ja 2023-2026 RES



- € Ukraina sõjapõgenike ja kõrgenenud energiakuludega toimetulemise toetus 10,43 mln.
- € Õpetajate palgakasv +24%, õpetajate palga alammäär 1749 eurot, õpetajate keskmine palk 2048 eurot.
- € Asendus- ja järelhooldusteenuse toetuse kasv +2,3 mln.
- € Uus: pikaajalise hoolduse toetus 39,2 mln (2023), 56,7 mln (2024), 59,3 mln (2025), 62 mln (2026).

Täiendavad vahendid 2023.a RE ja 2023-2026 RES



- € Omavalitsuste elanike ja ettevõtete olukorda aitavad parandada ka elektriturureform ja universaalteenuse laiendamine väiksematele ettevõtetele ja KOVidele.
- € Menetluses on perehüvitiste seadus, mis annab lisavahendeid lastega peredele.
- € KOV IKT kompetentsikeskuse tegevustoetus ELVLile 120 000 eurot.

Regionaalareng



Lastel ja peredel peab olema olenemata piirkonnast kõikjal Eestis hea elada.



Uue perioodi struktuuritoetuste meetmete käivitumine.



Regionaalsetes toetusmeetmes olulisel kohal:

- teenuste kohandamine vananeva ja väheneva elanikkonnaga
- regionaalse ettevõtluskeskkonna arendamine
- teenuste ümberkorraldamine

1. Mis on Teie jaoks kriis?
2. Kas Teie arvates on täna Eesti kriisis?
3. Kui oleks vaid Teie teha (üksinda), kas kehtestaksite koheselt eesti keelse koolihariduse kogu Eesti Vabariigis? Palun ka põhjendust?
4. Kuidas meelitada tööle õpetajaid, just maapiirkondadesse (noori, mees-, naisõpetajad).
5. Teie ministeeriumi kodulehel on öeldud : Rahandusministeerium panustab oma tegevustega sellesse, et riigi haldusorganisatsioon tervikuna oleks üles ehitatud süsteemselt ning funktsioonid haldusorganisatsioonis korraldatud tõhusalt ja kaasaegselt. Kas kaasaegne lähenemine võiks olla ka see, et võetakse arvesse demograafilisi erisusi, näiteks kui mõnes vallas on väga kiire arengutempo, siis riik võiks toetada rohkem sealse taristu väljaehitamist (näiteks nagu lasteaiad/koolid)? Mis on riigi nägemus selliste valdade toimetuleku osas?
6. Üks haldusreformi eesmärkidest oli KOV-de võimekuse tõstmine avalike teenuste osutamisel. Kas Teie hinnangul on see saavutanud oodatud tulemuse? Ning kas on olnud ka ebaõnnestunud olukordi?
7. Kas on analüüsitud ühinenud KOV-de toimetulek võrreldes ühinemiseelse olukorraga ning milliseid edulugusi saate näiteks tuua?

8. Olete teinud ettepaneku ka KOVidele universaalteenuse laiendamist. Arvestades hetke olukorda, kus julgen arvata, et kõik KOVid on oma energiakulutustega suures miinuses ja paljudel ei ole ka elanike näol korralikku maksulaekumist katteks, siis kui kiirelt tegelikkuses antud ettepanekuga edasi liigutakse ja kas on üldse lootust, et see ettepanek saab ka teoks? Kas pole see ettepanek veidi hiljaks jäänud, arvestades asjaolu, kus uut eelarvet juba koostatakse ja enamused omavalitsusi lähiajal vastu võtavad.
9. Rae valla õnnetus on olla Rae vald. Mida see tähendab? Rae vallal on suur elanike kasv, lisandub 1200 elanikku aastas. Rae vallal on 2022 aasta alguses välja öeldud kõige kõrgem sissetulek elaniku kohta. Rae vald on "rikas vald", jah, laste poolest, alla 18 avastasid ehk mitte maksumaksjaid elab vallas CA 39% samas 65-70 % valla aasta eelarvest läheb haridusvõrgustiku peale. Rae vald on linnaline vald ja asub Tallinna külje all. Viimase asjaolu tõttu on Rae vald paljudest projektidest välja jäänud, kust lisarahastust on taotletud küll lasteaedade, koolide jne sotsiaalse taristu kasvu kiiremaks tasakaalustamiseks. Millal lõppeb või kas on üldse plaanis valla asukoha tõttu just eelkõige projektidest lisarahastuse võimalust arvestades lõpetada asukoha järgne diskrimineerimine?
10. Selle aasta veebruari lõpus esimestel ajutise kaitse saanud ukrainlastel saab kaitse uue aasta esimeses pooles läbi. Mis saab edasi? Automaatne pikendamine? Mis ajani? Tuleb juurde lisatingimusi? Millist osa mängivad selles vaates KOVid?



RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond



RIHATO ülesanded

- Riigi haldusorganisatsiooni korralduse tõhustamine, sh riigireform;
- Riigi personalipoliitika väljatöötamine, selle rakendamise toetamine;
- Avaliku teenistuse personalijuhtimise toimimise analüüs, juhendid kvaliteedi tõstmiseks;
- Avalikku teenistust reguleerivate õigusaktide toimimise analüüs, ettepanekud nende muutmiseks;
- Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste juhendamine ja nõustamine avaliku teenistuse valdkonnas;
- Avaliku teenistuse kesksete koolituste tegevuskava välja töötamine;
- Ametnikueetika nõukogu töö korraldamine;
- RTK ja Statistikaamet



AVALIKU SEKTORI TÖÖTAJATE ARV 2021 133 744 (+0,4%)

VALITSUSSEKTOR

120 132 (+1,1%)*

KESKVALITSUS



55 048 (+1,0%)

KOHALIK OMAVALITSUS



63 942 (+1,1%)

SOTSIAAL-KINDLUSTUS-FONDID



1142 (+2,9%)

Sotsiaalkindlustusfondid

1142 (+2,9%)

MUU AVALIK SEKTOR

13 611 (-5,0%)



Avalik-õiguslikud juriidilised isikud

337 (+5,1%)

Sihtasutused

264 (-6,6%)

Äriühingud ja tulundusasutused

12 796 (-5,3%)

Mittetulundusühingud

214 (+4,2%)

Riigi ametiasutused

23 376 (+0,3%), sh avalik teenistus 22 922**

KOV ametiasutused

5689 (-0,6%), sh avalik teenistus 5502**

Hallatavad riigiasutused

6982 (+2,7%)

KOV hallatavad asutused

45 007 (+1,0%)

Avalik-õiguslikud juriidilised isikud

9153 (+3,2%)

KOV asutatud sihtasutused

5955 (+0,1%)

Riigi asutatud sihtasutused

13 928 (0%)

KOV äriühingud ja tulundusasutused

7052 (+3,5%)

Riigi äriühingud ja tulundusasutused

1591 (+0,9%)

KOV asutatud mittetulundusühingud

238 (+4,6%)

Riigi asutatud mittetulundusühingud

18 (+2,9%)

* Keskmise töötajate arvu (täistööajale taandatud) muutus protsentides võrreldes 2020. aastaga

** Ametiasutuste andmed sisaldavad valitavaid ja ametisse nimetatavaid ametnikke, kes ei kuulu ATS § 2 lg 3 alusel avaliku teenistuse hulka

VALITSUSSEKTORI TÖÖTAJAD 2021

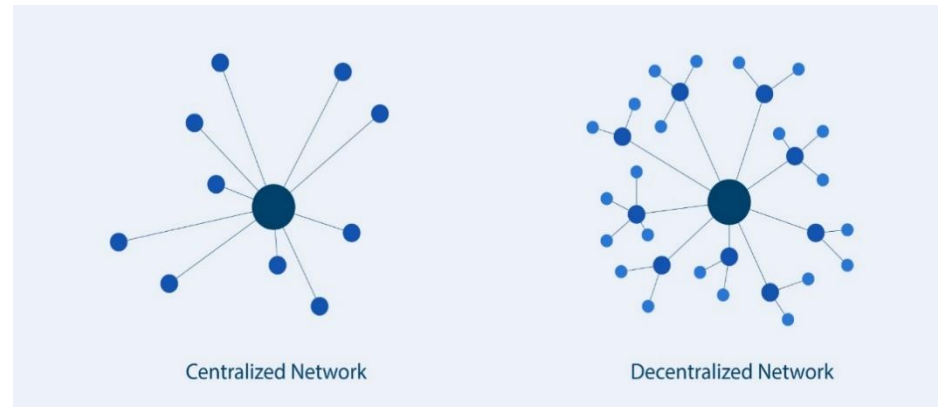
Tubli kaks viiendikku töötajatest on haridustöötajad ja teadlased. Neljandik on hõivatud tervishoiu ja sotsiaaltöoga ning kümnendik avaliku korra ja julgeolekuga.



Eesti avalik teenistus on detsentraliseeritud

Eesti avaliku teenistuse arendamine ja juhtimine on detsentraliseeritud:

- juhid juhivad
- asutuste erinevad süsteemid ja praktikad
- keskselt suunad eelarve ja õigusaktide kaudu



Avaliku teenistuse koordineerimine

Justiitsministeerium

- Seadusloome (ATS, VVS, eriseadused)



Sotsiaalministeerium

- Pensionid
- Töötervishoid ja töökeskkond
- Töösuhete reguleerimine

Rahandusministeerium /

Riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond (RIHATO)

- Avaliku teenistuse arendamine
- Riigi personalipoliitika kujundamine
- ATS rakendamise analüüs ja nõustamine

Riigikantselei /

Tippjuhtide kompetentsikeskus

- Tippjuhtide värbamine, valik ja arendamine

Ametnikueetika nõukogu

RAM sõltumatu valitsuskomisjon, kellest kaks kolmandikku on ametnikud ja ülejäänud eksperdid.

Eesmärk: ametnike põhiväärtuste ja ametnikueetika tugevdamine.

Peamised ülesanded:

- juhendid nn probleemvaldkondades (nt ametniku sõnavabadus, tööalased koolitused tasu eest, tööülesannete täitmisega seotud kingitused);
- nõustab asutusi eetika juhtimise süsteemide arendamisel;
- annab seisukohti üksikjuhtumite kohta;
- ei vii läbi distsiplinaarmenetlust ega määrata karistusi.

Keskvalitsuse palgapoliitika

- RES palgaanalüüsid
- Kesksete palgaanalüüside koostamine
- Teenistuskohdade klassifikaatori vajaduspõhine arendamine
- Keskvalitsuse palgauuringu läbiviimise koordineerimine
- Ametnike palkade avalikustamine RaM veebilehel 1. mail
- Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade (KRAPS) arvutamine ja avaldamine indeksialusel
- Palgajuhendite kooskõlastamine, palgajuhend avalikustatakse iga asutuse veebilehel
- Asutuste nõustamine ja koolitamine palgapoliitika valdkonnas

Riigimajade rajamine

Valmis:

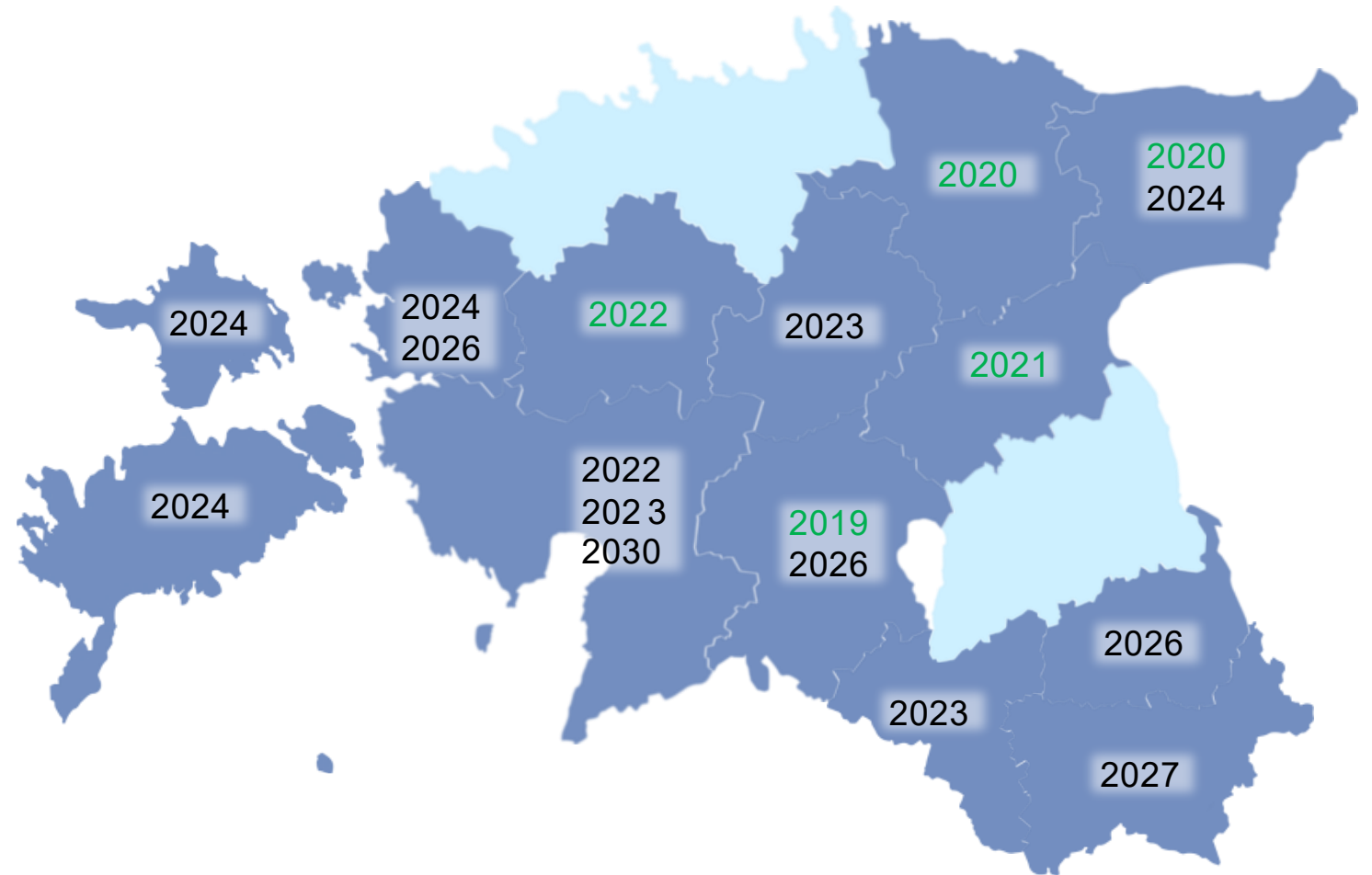
- Viljandi, Vabaduse plats 2
- Jõhvi, Pargi 15
- Rakvere, Kreutzwaldi 5
- Jõgeva, Suur 3
- Rapla, Tallinna mnt 14

Töös:

- Valga, Kesk 12
- Pärnu, Roheline 64
- Pärnu, Akadeemia 2
- Kärdla, Hiiu 1a
- Paide, Tallinna tn 18
- Haapsalu, Lahe 8
- Kuressaare
- Jõhvi, Keskväljak 1
- Võru, Jüri 12

Ootel:

- Põlva
- Viljandi, Vabaduse plats 4
- Haapsalu
- Pärnu, Pikk 18



Institutsionaalse ja organisatsioonide võimekuse tõstmine

- Euroopa Sotsiaalfondi toel perioodil 2014-2023 summas 4,35 mln
- Oleme rahastanud organisatsioonide arenduse, asutuste üleste protsesside parenduse ning asutuste ümberkorralduste projekte (48 tk), riigivalitsemise alusmetoodikaid jne. Viimased jäägid riigireformi tegevustele.
- Toetust on saanud kõik valitsemisalad ja ka Riigikantselei. Enim RaM, MKM, SoM, MeM, KuM).
- Tulevik – sõltub riigieelarve rahastusest

Riigireform 2017-2021

- Riigireformi üldeesmärk: jätkusuutlik, tõhus ja elanikkonna vajadustega arvestav riigivalitsemine (suunad – tõhus, avatud ja tasakaalus riik)
- Riigireformi elluviimisega soovitakse saavutada:
 - mõjusam ja tõhusam riigiülesannete täitmine;
 - kvaliteetsem avalike teenuste pakkumine;
 - valitsussektori paindlikum ja vähem bürokraatlikum töökorraldus;
 - valitsussektori kulutuste suhteline vähenemine.
- „Vabariigi Valitsuse riigireformi tegevuskava 2021–2023“
- Riigikogu otsuse eelnõu „Riigireformi elluviimisest“, I lugemine 18.05.2020
- Riigireformi seniste tegevuste kokkuvõtte ja järgmise perioodi kontseptsiooni koostamine



2022. aasta riigireformi suuremad tegevused

- 2021. aastal ühinenud asutuste töökorralduse uuendused (RIT, Põllumajandus- ja Toiduamet, Transpordiamet, Keskkonnaamet)
- EAS ja KredExi ühendamise järgsed tegevused
- Riigi laborite konsolideerimine
- Uus asutus Riigilaevastik (PPA, KeA, Transpordiamet)
- Dokumendihalduse konsolideerimine (RTK pilootprojekt)
- Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuste ümberkorraldamine

Edasised vajadused ja väljakutsed



Riigi strateegilise planeerimise parem sidusus eelarve ja teenuste vaatega (sh. aruandluse dubleerimise vähendamine)



Otsese kliendita teenuste juhtimine



Haldusliku tõhususe tagamine (IT analüüs ja muud tugiteenused, nullbürokratia jätkutegevused, võimalusel ka õigusloome ja töörühmades osalemise ning aruandluse koormuse vähendamine)



Horisontaalse koostöö ja rolliselguse parendamine haldusalade üleseks paindlikumaks juhtimiseks (õigusruum, asutused, andmed, ühised prioriteetidid)

Avaliku teenistuse väljakutsed ja tulevikutrendid

- Riigivalitsemise keerukuse kasv
- Paindlik töökorraldus, kaugtöö
- Kiire kohanemisvõime, koostöö
- Teenuste optimeerimine, tugiteenuste automatiseerimine
- Professionaliseerumine ühiskonna küpsedes
- Teenistujate vananemine käsikäes ühiskonnaga
- Digioskuste vajalikkuse kasv
- Eriharidusega teenistujate osakaalu kasv (vs. haldusjuhtimine)



RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Ylle.harak@fin.ee

611 3229

529 9557